

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2021/22:26

SVERIGES
RIKSDAG

Lördagen den 26 februari

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Kan nämnden medge deltagande på distans för ledamöter och tjänstepersoner? Jag finner frågan med ja besvarad.

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor
Statsrådet Anders Ygeman (deltar via Skype)
Information och samråd inför extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 27 februari 2022

Anf. 2 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsrådet Anders Ygeman välkommen till dagens samråd under dessa extraordinära omständigheter.

Vi har ett ärende på dagordningen, dagordningspunkt 2, Det europeiska svaret på situationen i Ukraina.

Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det franska ordförandeskapet har med kort varsel kallat till ett extrainsatt RIF-råd i morgon, söndag, för att diskutera ett europeiskt svar på situationen i Ukraina.

Ordförandeskapet vill ha en diskussion om ett antal frågeområden. Vi kommer också få ta del av ansvariga EU-kommissionärers samlade bild av läget. Diskussionerna kommer att handla om: civilskydd och humanitärt stöd, skydd till flyktingar och solidaritet, säkerhetsaspekter, viseringsaspekter samt hybridhot. Några av frågorna pratade vi om när jag var här i nämnden igår, för samråd inför det ordinarie RIF-rådet i nästa vecka.

Ukraina har inför hot om invasion samt efter det faktum att krigstillstånd utbrutit begärt materiellt stöd i flera internationella spår, bland annat via aktivering av EU:s civilskyddsmekanism. Ukraina har efterfrågat en mängd olika räddningstjänstmateriel och sjukvårdsmateriel.

Som ni känner till så är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) Sveriges kontaktpunkt gentemot Civilskyddsmekanismen och dess operativa kriskoordineringscenter (ERCC) i Bryssel.

Justitiedepartementet beslutade redan den 28 december 2021 att MSB får använda 3 000 000 kronor till bland annat materiel, personal och transport till stöd för det växande antalet interna flyktingar i Ukraina. Insatsen startade under december 2021 och fortsatte in i början av 2022. Sverige har framför allt bidragit med elverk, vattentankar och tält (nödboende).

Efter en ukrainsk förfrågan om bland annat brandbekämpningsmateriel har MSB bidragit med en brandbekämpningsdepå som består av tre containers med diverse brandbekämpningsutrustning och ett terränggående fordon till den ukrainska civilskyddsmyndigheten.

Sverige kommer förstås också att bidra med specifikt stöd i den uppkommande flyktingsituationen. Jag nämnde nyss att vi har redan bidragit med tält, elverk och vattentankar till det växande antalet internflyktingar. Men vi står redo att ge ytterligare stöd för att hantera flyktingströmmarna. MSB tittar i denna stund på konkreta förfrågningar som vi har fått via EU:s civilskyddsmekanism. Arbetet pågår med att bedöma vad vi kan bidra med, det kan då handla om att stödja grannländer till Ukraina dit människor flytt undan stridigheterna.

Vidare tittar MSB i samverkan med Socialstyrelsen på möjligheten att stödja Ukraina med efterfrågat sjukvårdsmateriel.

Stöd till angränsande länder är lättare att få fram, utmaning nu är att få in det stöd som behövs från ukrainska myndigheter. MSB jobbar intensivt i parallella spår med att få fram det stöd som erbjudits från Sverige.

Dels med de transportörer som MSB anlitar i normala fall samtidigt som en dialog även förs med EU:s kriskoordineringscenter om alternativa transportlösningar och leveransplatser.

MSB är van att få fram hjälp till konfliktområden, men under en pågående konflikt är det alltid en större utmaning.

Uppdaterade uppgifter vi har fått från UD är att Sveriges humanitära stöd till Ukraina för 2022 hittills uppgår till 65 miljoner kronor. Sida beslutade om 15 miljoner kronor till Internationella Rödakorskommittén, ICRC, i början av året. Regeringen fattade den 22 februari beslut om ytterligare 20 miljoner kronor i humanitärt stöd till ICRC i Ukraina, och i ljuset av den fullskaliga militära offensiv som Ryssland nu genomför mot Ukraina har ytterligare 20 miljoner kronor beslutats. Sida har också beslutat om stöd till FN:s humanitära landfond för Ukraina om 30 miljoner kronor.

Sverige har därmed sedan 2014 bidragit med 391 miljoner kronor i form av humanitärt bistånd till Ukraina.

När det gäller skyddsfrågor och solidaritet väntas vi få en lägesrapport av kommissionär Ylva Johansson med fokus på situationen i de medlemsstater där trycket väntas bli störst och vilken beredskap som finns i dessa medlemsstater. I nuläget går det inte att förutsäga hur situationen kommer att utvecklas eller överblicka hur många människor som kan komma att fly från Ukraina. Människor som flyr från landet väntas i första hand söka sig till grannländerna.

(ORDFÖRANDEN: Nu försvann dessvärre ljudet.)

Jag kommer vid mötet att framhålla att Sverige förstås är redo att bidra i gemensamma internationella och europeiska stödsatser. Vi står enade med EU i stödet till Ukraina.

Jag vill åter betona att Sverige ska fortsätta att ta sin del av ansvaret för människor på flykt, och vi förväntar oss att andra medlemsstater också gör det. Vi är också beredda att hjälpa de EU-medlemsstater och andra länder som dessa kommer att söka sig till. Vid storskaliga migrationsströmmar till EU är regeringens uppfattning att alla möjliga lösningar för att hantera dessa bör övervägas, inklusive aktivering av det så kallade massflyktsdirektivet.

Som jag nämnde i nämnden i går visar situationen i Ukraina också hur viktigt det är att komma framåt i förhandlingarna om migrations- och asylpakten och att EU-medlemsstaterna tar ett gemensamt och solidariskt ansvar för människor på flykt.

Regeringen har ställt sig bakom det beslut som rådet antog i går om att suspendera delar av EU:s viseringsförenklingsavtal med Ryssland – detta som en del av ett bredare paket med sanktioner och åtgärder som Europeiska rådet enades om vid sitt möte i torsdags kväll.

Avtalet, som ingicks 2007, gör det enklare för ryska medborgare att ansöka om visering till EU, men detta avtal hävs nu när det gäller bland annat officiella ryska företrädare, affärsresenärer och diplomater.

För att denna åtgärd ska få effekt är det också viktigt med en enhetlig tillämpning av reglerna när det gäller hur viseringsansökningar från ryska medborgare ska hanteras. Diskussioner bör i första hand föras mellan

medlemsstaternas lokala beskickningar för att komma fram till ett harmoniserat förhållningssätt.

Regeringen följer situationen mycket noga, och givet den snabba händelseutvecklingen kan nya ställningstagande behöva göras snabbt. Inom EU har intensiv koordinering och informationsutbyte gällande beredskap inför möjliga flyktingströmmar inletts. Detta väntas intensifieras ytterligare framöver.

När det gäller förvaltningen av de yttre gränsernas säkerhet är det troligt att man kommer att beröra två frågor särskilt, dels hur medlemsstaterna kan bidra till arbetet vid den yttre gränsen, dels hur säkerheten inom Schengen på så sätt kan garanteras.

Vad gäller arbetet vid den yttre gränsen står svenska myndigheter redo att om möjligt bidra till framför allt Frontex arbete vid EU:s yttre gräns. Det görs såklart inom ramen för myndigheternas respektive ansvarsområde.

Frontex har redan personal på plats i alla medlemsstater som har landgräns mot Ukraina och förutom det även i Moldavien. Vi får se om dessa länder kommer att begära ytterligare stöd. Byrån kommer då i sin tur att be övriga medlemsstater att bidra utifrån de behov som har identifierats.

När det gäller säkerheten inom Schengen och EU har vi förstått det som att ordförandeskapet vill diskutera hur man i migrationsströmmar kan urskilja möjliga brottslingar och terrorister. Bedömningar av säkerhetsrisker ingår givetvis redan i dag i den kontroll som genomförs vid yttre gräns.

För att garantera säkerheten handlar det snarare om att resurssätta för att klara denna uppgift än att försöka inför nya uppgifter eller arbetssätt.

Regeringen kommer således i diskussionerna att framföra att för att garantera säkerheten handlar det framför allt om att se till att rätt resurser finns på rätt plats i rätt tid. Det gör vi främst genom att bidra till EU:s gemensamma insatser, inte genom att stödja EU:s medlemsstater bilateralt.

Risken för cyberattacker och andra hybridhot med anledning av anledning av situationen i Ukraina som potentiell motreaktion från Ryssland på föreslagna och vidtagna sanktioner från EU är en fråga som regeringen noga följer. Det kan handla om cyberattacker, påverkanskampanjer och desinformation.

Regeringen och de svenska myndigheterna följer givetvis händelseutvecklingen noga. Jag kommer att förmedla att de svenska myndigheterna har skärpt sitt informationsutbyte nationellt och internationellt. Myndigheterna arbetar för att skapa förutsättningar för att ta fram gemensamma lägesbilder och kunna vidta relevanta åtgärder för att motverka och minska riskerna för cyberattacker eller otillbörlig informationspåverkan.

Exempelvis kan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vid behov bistå med vägledning till olika samhällsaktörer och med relevanta åtgärder för att stärka informations- och cybersäkerheten.

Myndigheten för psykologiskt försvar kan vid behov lämna stöd vid bemötande av otillbörlig informationspåverkan och annan vilseledande information som riktas mot Sverige.

Därtill har flera länsstyrelser etablerat kontakt på regional nivå med Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och

kommuner för att få en gemensam regional lägesbild och kunna planera utifrån händelseutvecklingen.

Sverige har också tagit del av den formella förfrågan om cyberstöd till Ukraina från den ukrainske utrikesministern Dmytro Kuleba ställd till bland andra EU:s höga representant för utrikesfrågor Josep Borrell den 18 februari. Det rör sig om en väldigt specifik förfrågan om expertis i samarbete med EU:s medlemsstater, inklusive stöd till infrastruktur. Sverige undersöker nu aktivt möjligheten att tillsammans med myndigheterna och givet läget om det finns förutsättningar för stöd till Ukraina med utgångspunkt i den formella, specifika förfrågan.

Det finns ingen information i dag som tyder på en ökad cyberaktivitet och inga större avvikelser i den otillbörliga informationspåverkan riktad mot Sverige med anledning av situationen i Ukraina.

Vid mötet kommer jag att förmedla att bedömningen från såväl civila myndigheter som försvarsmyndigheter i Sverige är att det i nuläget inte finns något utökat cyber- eller hybridhot mot Sverige. Jag kommer också att informera om att samhällsviktig verksamhet i nuläget inte är påverkad.

Avslutningsvis vill jag understryka att vi står i solidaritet med Ukraina. Vi ska tillsammans med andra EU-medlemsstater hjälpa ukrainare som söker skydd, och vi ska se till att asylrätten värnas. Samtidigt ska vi gemensamt med övriga EU också se till att den inre säkerheten upprätthålls.

Jag inser att denna föredragning var lite längre än vanligt, men jag förstår också att det efterfrågades av nämnden med tanke på att det saknas skriftligt underlag till morgondagens möte.

Anf. 2 ORDFÖRANDEN:

Tekniken fallerade lite i statsrådets föredragning, och vi tror att det var ungefär där statsrådet nämnde massflyktsdirektivet och fram tills Frontex nämndes.

Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag repeterar.

När det gäller skyddsfrågor och solidaritet väntas vi få en lägesrapport av kommissionär Ylva Johansson med fokus på situationen i de medlemsstater där trycket väntas bli störst och vilken beredskap som finns i dessa medlemsstater. I nuläget går det inte att förutsäga hur situationen kommer att utvecklas eller överblicka hur många människor som kan komma att fly från Ukraina. Människor som flyr från landet väntas i första hand söka sig till grannländerna. Däribland några av EU:s medlemsstater men också exempelvis Moldavien.

Regeringen och Migrationsverket tittar nu på olika scenarier för hur situationen kan utvecklas när det gäller rörelser till Sverige och vidtar nödvändiga åtgärder.

Jag kommer vid mötet att framhålla att Sverige förstås är redo att bidra i gemensamma internationella och europeiska stödsatser. Vi står enade med EU i stödet till Ukraina.

Jag vill åter betona att Sverige ska fortsätta att ta sin del av ansvaret för människor på flykt, och vi förväntar oss att andra medlemsstater också gör det. Vi är också beredda att hjälpa de EU-medlemsstater och andra länder som dessa kommer att söka sig till. Vid storskaliga migrationsströmmar

till EU är regeringens uppfattning att alla möjliga lösningar för att hantera dessa bör övervägas, inklusive aktivering av det så kallade massflyktsdirektivet.

Var det längre än så?

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Nej, jag tror att det var precis så långt.

Anf. 5 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för genomgången.

Min fråga gäller Frontex. Det är ingen hemlighet att Vänsterpartiet är emot myndigheten Frontex. Därför är det viktigt för mig att veta vad som egentligen diskuteras när det gäller att bidra till arbetet vid den yttre gränsen genom främst Frontex. Det har kommit rapporter om att Frontex har använt pushbacks och andra icke önskvärda metoder för att hålla flyktingar borta från vår yttre gräns.

Den stora frågan är alltså: Vad kommer Frontex att göra? Är tanken att flyktingar från Ukraina inte ska beredas möjlighet att komma in i EU, eller vad är tanken?

Jag håller med statsrådet om att ett gemensamt och solidariskt ansvar för flyktingar är otroligt viktigt, och därför är det viktigt att Sverige är berett att ta sin del och inte bara hänvisar till de länder som ligger närmast och som tillhör dem som tagit emot minst flyktingar tidigare.

Jag skulle gärna få detta lite utvecklat.

Anf. 6 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för dragningen av ståndpunkterna inför dagens möte.

Det är ett oerhört akut och bekymmersamt läge, och när jag lyssnar hör jag att det finns en tydlig ton av att vi måste kunna ta emot dem som söker skydd och hjälp hos oss och att vi står upp för det.

I detta läge är det andra gränser och gränsövergångar än tidigare då det kom många till Sydeuropa. Nu är det länderna som gränsar till Ukraina, länder där många ukrainare redan finns och arbetar.

Det kommer av flera olika orsaker att vara stort tryck på de länder som är närmast. Därför blir det oerhört viktigt att det finns stöd och hjälp till de länderna men också att man gör det möjligt att slussa vidare och ser till att hjälpa varandra i det här läget.

Det jag hör att statsrådet betonar är vikten av att finnas och gemensamt ställa upp för dem som söker skydd och hjälp, att Sverige självklart ska vara med och ta sin del och att vi måste värna asylrätten.

Anf. 7 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag har bara ett par korta frågor, först och främst angående gränsövergången till Polen. Det bor väldigt många ukrainare i Polen i dag, mellan 1 och 2 miljoner. Det är lite beroende av vem man frågar. Osäkerhetsfaktorn beror som jag har förstått det på förfarandet när man reser mellan de två länderna; det är inte så formellt att man alltid registreras vid inresa. Många ukrainare som hittills har sökt sig till Polen har gjort det utan att egentligen söka asyl, utan de har åkt för att bo med någon släkting

eller vän och har sedan skaffat sig ett jobb. De kommer liksom inte in i asylsystemet på ett sådant sätt som man gör vid mottagande här. Det leder till att vi inte riktigt vet vem som befinner sig där.

Det kanske har fungerat som det har varit tills nu. Men om det skulle komma väldigt många människor tror jag att det finns en poäng i att ha bättre koll, att faktiskt registrera, att stämpla i passet, om de har ett sådant, och så vidare. Kommer Frontex att göra någonting för att se till att det blir någon typ av registrering, någon typ av kontroll av personerna som reser in i unionen genom Polen? Det är jätteviktigt för att ansvarsfördelningsreglerna ska kunna upprätthållas i det längre perspektivet.

Vi tycker som sagt att ansvarsfördelningsreglerna ska upprätthållas så långt som möjligt. Om det i ett senare skede behövs av rent humanitära skäl bör vi i Sverige erbjuda någon typ av husering, men det är alltså om det verkligen behövs och framför allt om andra medlemsländer också gör sitt på den punkten.

Men om vi nu ska upprätthålla ansvarsfördelningsreglerna kommer det som sagt sannolikt att dyka upp en del kvinnor och barn i Polen. Man har nu utlyst mobilisering. Män i stridför ålder får inte lämna landet. Vad gör EU egentligen för de kvinnor och barn som vi kan anta kommer att dyka upp i Polen? De kommer att ha lite speciella behov. Finns det någon beredskap där?

Jag vill också höra lite om summan på 20 miljoner som Anders Ygeman nämner, och sedan var det 20 miljoner till. Det är jättelite pengar jämfört med vad vi spenderar på länder i andra delar av världen. Är det inte är dags att börja omprioritera lite inom biståndet, om vi kan ta upp den rent svenska nationella politiken? Anders Ygeman gjorde ju det. Och det är en intressant fråga. Det finns väldigt mycket pengar i biståndsbudgeten som går till det ena och det andra. Är det inte dags att prioritera om lite där och kanske avvara lite mer än 20 plus 20 miljoner?

Anf. 8 MARIA NILSSON (L):

Ordförande! Ukraina gränsar till EU via Polen, Ungern, Rumänien och Slovakien. Jag uppfattar i likhet med statsrådet att flyktingströmmarna just nu går västerut mot Polen. Jag uppfattar också att Polen i sin tur har slopat till exempel id-krav och även, som vi alla har sett på nyheterna, krav på vaccinering av husdjur. Man har också på alla sätt och vis upprättat olika former av väldigt basala mottagningsstationer i Polen. Är det Polen som gör det? Eller finns EU redan nu på plats?

Hur ser det ut vid de andra gränserna, det vill säga mot Ungern, Rumänien och Slovakien? Du nämnde också Moldavien, som också är ett land att ge stöd till, men det är inte ett EU-land även om landet ju finns med inom ramen för det östliga partnerskapet. Frågan är hur det ser ut i de andra länderna. Det finns väl ingenting som tyder på att något land skulle fundera på att stänga gränserna? Det vore fruktansvärt i den här situationen. Det får helt enkelt inte hända.

Jag vill också understryka behovet av att Sverige tar ansvar. Jag menar då inte bara vårt ansvar utan att vi tar ansvar. Jag uppfattar inte att det från Polens sida har funnits något som helst ifrågasättande. Man har närmast öppnat sina armar på grund av närheten och av andra skäl. Jag vill verkligen understryka hur viktigt det är att Sverige visar solidaritet.

Jag har också en fråga om det som statsrådet inledde med att säga. Det är möjligt att jag var ouppmärksam; det var nog snarast så. Men kan statsrådet upprepa om behovet gäller tält, vattentankar eller elverk? Är det det som man är på väg med, eller vad är tänkbart att Sverige kan stödja med inom ramen för civilskyddsmekanismen? Och vad mer skulle vara tänkbart?

Anf. 9 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Inledningsvis vill jag naturligtvis instämma i det uttryck för solidaritet med Ukraina som statsrådet gav uttryck för.

Jag vill också framhålla vikten av att EU:s alla medlemsländer nu agerar gemensamt och solidariskt. Alla medlemsländer, även Sverige, måste sluta upp och bistå Ukraina.

Det handlar även om att bistå ukrainska flyktingar på olika sätt. Statsrådet redogjorde med ett antal siffror för det ekonomiska stöd som Sverige på olika sätt har lämnat till Ukraina. Den totala summan gällde det stöd som har getts sedan 2014. Men hur mycket har Sverige lämnat sedan den akuta situationen uppkom, alltså egentligen sedan angreppet påbörjades? Jag skulle vara tacksam för att höra statsrådets svar på det.

Avslutningsvis vill jag instämma i regeringens uppfattning om att den senaste tidens händelseutveckling visar hur oerhört viktigt det är att man snabbt kommer vidare i arbetet med migrationspakten, och i det arbetet är det väl känt var Moderaterna står.

Anf. 10 MARIA FERM (MP):

Jag vill bara säga, på samma sätt som Maria Nilsson tog upp, att det i det här läget är otroligt viktigt att Sverige står fast vid att det inte får komma till att stänga gränser eller för den delen återinföra visumkrav för ukrainare. Vi måste säkerställa att de främst kvinnor och barn som nu flyr från brinnande krig kan tas emot i främst grannländer. Sedan är det som sagt extremt viktigt att Sverige också respekterar rätten att söka asyl och att vi deltar i det åtagande som finns.

Det här är ett tydligt exempel på vilket stort misslyckande det är att vi inte har fått till ett gemensamt asylsystem eller fått ett system för mottagande på plats inom EU. Vi behöver arbeta vidare med det, och vi behöver definitivt, som ett av de rikaste länderna i världen och i EU, ta vår del.

Jag vill också ställa en fråga. Det kan vara så att Anders Ygeman var inne på det i början, men jag hade lite svårt med uppkopplingen. Hur ser det ut på plats i grannländerna, främst Polen? Finns det redan stöd från FN på plats? Finns det behov av materiel eller för den delen kunskap i form av experter eller handläggare när det gäller asylärenden som kan bistå Polen i det här läget? Finns det helt enkelt mer vi kan göra i den här akuta flyktsituationen?

Anf. 11 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr ordförande! Ni får ha visst överseende med att det var väldigt många frågor samtidigt och att det kan bli så att jag missar någon detalj. I så fall får vi återkomma till den.

Jag börjar med Ilonas fråga. Jag menar att Frontex inte ägnar sig åt pushbacks över huvud taget. Det är medlemsländerna som har ansvaret för gränskontrollen. Frontexs roll är att stödja medlemsstaterna i den kontrollen. Det är såklart, som alltid, principen om första asylansökan som gäller, och Dublinförordningen ska vara gällande.

Till Annika kan jag svara att Sverige, som jag gav uttryck för i mitt inledningsanförande, ska ta sitt ansvar, men vi ska också bidra till att de andra länderna tar sitt ansvar. Ett land kan inte ensamt ta hela ansvaret.

Ludvig frågade om Frontex. Det är samma sak där. Frontex bistår medlemsstaterna. Det är ingen annan ordning.

När det gäller kvinnor och barn är vi beredda att bidra, inom de mekanismer som finns inom EU, även till andra medlemsstater om det behövs. Det där är rörlig materia. Det uppdateras hela tiden. Men det är ingenting som vi specifikt tar beslut om i EU. Inom de mekanismer som finns kommer det önskemål, och vi avropar därefter utifrån de saker som de olika medlemsländerna har och kan bidra med.

Ludvig frågade också om biståndet och om det behöver viktas om. Det är inte en fråga för ministerrådet i EU, utan det kommer att beslutas av varje lands myndigheter, regering och riksdag. Men vi ökar absolut våra insatser för Ukraina, och vi ökar dem ganska rejält.

Det kom också någon fråga senare – jag tror att det var från Maria Malmer Stenergård – om biståndet efter att konflikten inleddes. Det där är också lite rörlig materia. Det har varit konflikter i området sedan 2014. Jag ska se om vi kan få någon siffra från de senaste månaderna. Men Sverige är hittills det land i EU som har bidragit näst mest per capita till Ukraina. Jag ser framför mig att vi kommer att fortsätta att vara i toppen av den ligan.

Maria från Liberalerna – det blev många Marior där ett tag – tog upp frågan om slopade inresekrav. Så ser det ut just nu, tror jag; både Polen och Rumänien vinkar helt enkelt förbi folk utan att registrera dem. Det är ju begripligt på ett humanitärt plan, men det gör att de skydd vi behöver i EU inte fungerar. Vi önskar naturligtvis att man registrerar dem som passerar gränsen, i enlighet med de krav och regler vi har kommit överens om i EU.

De stora köer vi ser beror däremot på att de ukrainska myndigheterna kontrollerar utresande och stoppar alla män mellan 18 och 60 från att lämna landet, eftersom man menar att de ska slåss i militären.

Vi har inga rapporter om att något land har stängt gränsen eller har för avsikt att stänga gränsen. Däremot tror jag att Slovakien hittills har utfärdat undantagstillstånd, men som jag uppfattar det är det främst för att kunna hantera situationen på ett bättre sätt.

Maria ställde också frågan om vattentankarna och det som jag nämnde i början av mitt anförande. Det är ett exempel på saker som Sverige hittills har gett till Ukraina för att man ska kunna hantera internflyktingsituationen i landet. Brandmateriel är också sådant som Sverige har gett till Ukraina för att det har efterfrågats av Ukraina.

I grunden är det samma sak där: När det kommer in förfrågningar och behov från Ukraina eller andra medlemsstater avropas det i enlighet med de mekanismer som finns inom EU. Sverige bidrar med den kapacitet vi har. Kapaciteten skiljer sig åt mellan länderna samt över tid i länderna

beroende på hur stora lager man har och hur mycket man behöver i den egna verksamheten.

Marias fråga svarade jag på, men jag ska se om jag kan få en mer förfinad siffra sedan.

Maria Fern undrade om situationen på plats och om FN och EU är på plats. Än så länge ser jag att situationen är ganska god, men skulle situationen i Ukraina förvärras riskerar även läget att förvärras. Det kan också förvärras ganska snabbt. Vi står i kontakt med både Ukraina, medlemsstaterna och myndigheterna i de olika länderna för att bistå på alla sätt vi kan i både Ukrainas arbete och andra medlemsstaters arbete med anledning av situationen i Ukraina.

Jag tror att jag med det lyckades besvara om inte alla så i alla fall de flesta frågor.

Anf. 12 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack för svaren, statsrådet!

Jag vill bara tydliggöra att det såvitt jag vet finns bildbevis på att Frontex använder pushbacks i Grekland. Det är viktigt att få fram det. Om syftet med Frontex vid EU:s yttre gräns däremot är att hjälpa länderna att till exempel registrera flyktingar eller se till att människor får möjlighet att söka asyl – och alltså inte att stänga våra gränser och stänga flyktingar ute – har jag ingen avvikande ståndpunkt i det här läget. Jag vill dock ändå tydliggöra att Frontex är problematiskt.

Anf. 13 ANNIKA QARLSSON (C):

Jag har bara en kort fråga. Statsrådet beskrev just att massflyktsdirektivet eventuellt skulle kunna komma att aktiveras. Vad krävs för att det ska aktiveras, och vad sker i så fall då?

Anf. 14 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Ordförande! Tack för svaren på frågorna, statsrådet!

Jag har en kort fråga till följd av det statsrådet sa om att både Polen och Rumänien tycks vinka förbi människor och inte registrera dem. Finns det anledning för Sverige att på olika sätt försöka stödja och driva på för att registrering ska ske i det här läget?

Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ilonas inlägg uppfattade jag inte som en fråga utan som en kommentar.

Annika Qarlsson frågade om massflyktsdirektivet. Det räcker ju med att EU fattar beslut om det, men problemet är att det är frivilligt. Det är nog huvudskälet till att det inte tidigare har använts. Vad som händer då är ett EU-länderna pledgar hur många de kan ta emot, och så bidrar de efter det.

Det är väl alltså troligt att länder kommer att lyfta massflyktsdirektivet, och det är möjligt att man också kommer att tillämpa det. Jag tror dock att den praktiska effekten kommer att bli liten eller ingen. Vill man ha någon konkret förändring på plats måste i stället migrationspakten och rättsligt bindande regler för omfördelningen komma på plats. Massflyktsdirektivet har ju funnits under en längre tid och hittills aldrig använts.

Maria Malmer Stenergard frågar om vi bör verka för att människor registreras. Ja, det bör vi göra – men kanske ändå med förståelse för den situation som framför allt Polen befinner sig i. Naturligtvis är det väl även den hjälp vi kan erbjuda via Frontex, det vill säga hjälp med att registrera. I och med att det ändå finns kontroller på den östra sidan av gränsen kanske det faktiskt är möjligt att ha den typen av förfarande även på den västliga sidan av gränsen.

Siffran som jag utlovade för insatserna är, i alla fall 2022, 65 miljoner kronor till Ukraina hittills – med reservation för att någon mekanism kan ha blivit glömd i den adderingen.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Tack för förtydligandet där på slutet, statsrådet!

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Jag tackar statsrådet för närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar lycka till vid det kommande mötet. Vi önskar också en fortsatt trevlig helg.

Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Detsamma!

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:
Tack för det!

Innehållsförteckning

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

.....	2
Anf. 2 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	2
Anf. 2 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	4
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 5 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	5
Anf. 6 ANNIKA QARLSSON (C).....	5
Anf. 7 LUDVIG ASPLING (SD).....	6
Anf. 8 MARIA NILSSON (L).....	6
Anf. 9 MARIA MALMER STENERGARD (M)	7
Anf. 10 MARIA FERM (MP)	7
Anf. 11 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	8
Anf. 12 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	9
Anf. 13 ANNIKA QARLSSON (C).....	9
Anf. 14 MARIA MALMER STENERGARD (M)	9
Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	9
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	10
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	10